

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای دور

عنوان:

پایش روند و کیفیت بهره‌برداری
ماهیان گیدر و هوور مسقطی از طریق
زیست‌سنجی در آبهای دریای عمان

مجری:

سیداحمد رضا هاشمی

شماره ثبت

۶۵۹۲۹

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای دور

عنوان طرح/ پروژه: پایش روند و کیفیت بهره‌برداری ماهیان گیدر و هوور مسقطی از طریق زیست‌سنجی در
آبهای دریای عمان

کد مصوب: ۰۰۰۸۵۰-۰۰۰۳۵-۰۰۰۶۱-۱۲-۲۸-۱۲

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: سید احمد رضا هاشمی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه‌ها و طرح‌های ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: سید احمد رضا هاشمی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): محمد درویشی، مسطوره دوستدار، اشکان اژدری، عبدالغفور چاکری، قاسم

رحیمی قره میر شاملو، عبدالستار مهدی نژاد، منصور کریمی، رضا عباسپور نادری، جواد مهدوی، رضا نوری

دفرازی، یوسف اریش، بهزاد امیری، ندا ودیعتی، الناز عرفانی، محمودرضا آذینی

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): -

محل اجرا: استان سیستان و بلوچستان

تاریخ شروع: ۱۴۰۰/۰۷/۰۱

مدت اجرا: ۲ سال و ۹ ماه

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۴۰۳

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی‌ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسؤل / مجری»

طرح/پروژه: پایش روند و کیفیت بهره برداری ماهیان گیدر و هوور

مسقطی از طریق زیست سنجی در آبهای دریای عمان

کد مصوب: ۱۲-۷۸-۱۲-۰۶۱-۰۰۰۳۵-۰۰۰۸۵۰

شماره ثبت (فروست): ۶۵۹۲۹ تاریخ: ۱۴۰۳/۶/۱۸

با مسؤلیت اجرایی جناب آقای سیداحمد رضا هاشمی دارای مدرک

تحصیلی دکتری تخصصی در رشته شیلات (ارزیابی ذخایر آبزیان)

است.

پروژه توسط داوران منتخب بخش بیولوژی و ارزیابی ذخایر آبزیان در

تاریخ ۱۴۰۳/۵/۲۸ مورد ارزیابی و بارتبه خوب تأیید گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت عضو هیئت علمی در مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای دور

مشغول بوده است.

صفحه	«فهرست مندرجات»	عنوان
۱	چکیده
۲	۱-مقدمه
۲	۱-۱- منابع شیلاتی
۲	۱-۱-۱- سطح زیان درشت و تون ماهیان
۴	۱-۱-۲- اهمیت و جایگاه تون ماهیان در جهان
۵	۱-۳- کمیسیون تون ماهیان اقیانوس هند
۵	۱-۴- ایران
۶	۱-۴-۱- استان سیستان و بلوچستان
۶	۱-۵- شرایط اکولوژیک منطقه اجرای پروژه
۷	۱-۶- فرضیات یا سوالات تحقیق
۷	۱-۷- هدف / اهداف پروژه
۷	۱-۸- سوابق تحقیق در داخل و خارج از کشور با تاکید بر نتایج آنها
۱۳	۲- مواد و روش‌ها
۱۳	۲-۱- رابطه طول - وزن
۱۴	۲-۲- پویایی جمعیت
۱۴	۲-۲-۱- محاسبه L_{∞} (L_{inf})
۱۴	۲-۲-۲- محاسبه K
۱۴	۲-۲-۳- تست فایم پریم مونرو (Φ')
۱۵	۲-۲-۴- محاسبه t_0
۱۵	۲-۲-۵- محاسبه ضریب مرگ و میر کل (Z)
۱۵	۲-۲-۶- محاسبه ضریب مرگ و میر طبیعی (M)
۱۵	۲-۲-۷- ضریب بهره برداری (E)
۱۵	۲-۳- شاخص نسبت پتانسیل مولدین براساس طول (LBSPR)
۱۶	۲-۳-۱- تعیین طول بهینه صید (L_{opt})
۱۶	۲-۳-۲- مدل صید - محصول حداکثر پایدار (CMSY)
۱۸	۳- نتایج

۲۴ ۲-۳- رابطه طول - وزن
۲۵ ۳-۳- پویایی جمعیت
۲۸ ۴-۳- برآورد های کلی از وضعیت ذخیره
۳۰ ۴- بحث
۳۰ ۴-۱- تون ماهی زرد باله (گیدر)
۳۲ ۴-۲- هوور مسقطی
۳۷ منابع
۴۲ چکیده انگلیسی

چکیده

در این تحقیق روند صید و خصوصیات جمعیتی تون ماهی زرد باله (*T. albacares*) و هوور مسقطی (*K. pelamis*) با جمع آوری اطلاعات از مناطق تخلیه صید در سواحل استان سیستان و بلوچستان شامل پسابندر، بریس، رمین، پزم و کنارک تخمین زده شد. در این پروژه سال ۲-۱۴۰۱ در مجموع بیش از پنج هزار ماهی در ایستگاههای تحقیق، مورد بیومتری قرار گرفت و با داده های سال ۱۳۷۱ مقایسه شد. شاخصهای رشد برای این گونه ها به ترتیب طول بی نهایت ۱۷۵ و ۸۸ سانتی متر، ضریب رشد سالانه ۰/۵۵ و ۰/۶۸، مرگ و میر طبیعی سالانه ۰/۴۹ و ۰/۷، مرگ و میر صیادی سالانه ۰/۳۷ و ۱/۹۲، مرگ و میر کل سالانه ۲/۴۱ و ۱/۰۷، ضریب بهره برداری سالانه ۰/۸ و ۰/۳۵ و زمان طول صفر به ترتیب ۰/۱۸- و ۰/۱۷- محاسبه شد. نسبت مرگ و میر صیادی فعلی به مرگ و میر صیادی محصول حداکثر پایدار (F/F_{MSY}) برای ماهی گیدر و هوور مسقطی به ترتیب (۰/۹-۰/۴) و (۰/۵۵) و (۰/۱-۴/۲) و نسبت بیوماس فعلی به بیوماس محصول حداکثر پایدار (B/B_{MSY}) به ترتیب (۰/۸-۱/۵) و (۱/۳۸) و (۱/۲-۲/۲) را نشان داد. میزان نمونه های زیر طول بلوغ ماهی گیدر و هوور مسقطی در بنادر مورد مطالعه و نمونه برداری شده طی سال های ۱۳۷۱ و ۲-۱۴۰۱ برای ماهی گیدر و هوور مسقطی تفاوت معنی داری با یکدیگر داشته ($P < 0/05$) است. این تحقیق نشان می دهد براساس شاخص LBSPR که گونه گیدر دارای وضعیت ضعیف ذخیره و گونه هوور مسقطی دارای وضعیت متوسط ذخیره است. همچنین به نظر میرسد براساس نتایج حاصله، میزان برداشت سالانه از ذخیره تون ماهی زرد باله بیش از حد بهینه خود رسیده و جهت کاهش میزان صید و تلاش صیادی بایستی تدابیری اندیشیده شود.

کلمات کلیدی: استان سیستان و بلوچستان، خصوصیات جمعیتی، ضریب بهره برداری، تون زرد باله، هوور مسقطی